

سرشناسه: جزائری، نورالدین محمد بن نعمت الله، ۱۰۸۸ - ۱۱۵۸ ق.
 عنوان قراردادى: فروق اللغات فى التمييز بين مفاد الكلمات. فارسی
 عنوان و نام پدیدآور: فروق اللغات (درباره تفکیک معانی لغات مترادف) / تألیف سید نورالدین بن سید نعمت الله
 الحسینی الموسوی الجزائری (متوفی ۱۱۵۸)؛ پارسی گردان اسماعیل شفق.
 مشخصات نشر: قم: دارالکتاب، ۱۳۹۱. مشخصات ظاهری: ۴۶۰ ص. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۱۳-۵۱-۱
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 موضوع: زبان عربی - مترادفها و متضادها
 شناسه افزوده: شفق، اسماعیل، ۱۳۳۵ - مترجم
 رده بندی کنگره: PJ ۱۳۹۱۶۱۹ ۴۰۴۱ / - رده بندی دیویی: ۷۵/۴۹۲ - شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۰۸۷۱۳

انتشارات دارالکتاب جزائری

فروق اللغات

درباره تفکیک معانی لغات مترادف

تألیف: سید نورالدین بن سید نعمت الله الحسینی الموسوی الجزائری (رحمهم الله)

مترجم: دکتر اسماعیل شفق

ویراستار: سید محمد سید موسوی

ناشر: انتشارات دارالکتاب (جزائری)

ساختمان ناشران، خیابان ارم، قم

تلفن: ۷۷۴۲۴۲۸ - ۷۷۴۱۲۴۱ - تلفاکس: ۷۷۴۴۵۶۸ - همراه: ۰۹۱۲۱۵۱۸۵۷۷

چاپ اول، ۱۳۹۱ شمسی / چاپخانه: شریعت / شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۱۸۰۰۰ تومان

ISBN: 978-964-8013-51-1

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۱۳-۵۱-۱

«کلیه حقوق چاپ، نشر و کسب‌داری از این نسخه برای ناشر محفوظ است»

فروق اللغات

(دربارہٴ نیک معانی لغات مترادف)

تألیف

سید نورالدین بن سید نعمة الله الحسيني الموسوي الجزائري (رحمہم اللہ)

(متوفی ۱۱۵۸)

پارسی گردان

دکتر اسماعیل شفق

(دانشیار دانشگاه بوعلی سینا)

انتشارات دارالکتاب جزیری

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
۲۵	معرفی مؤلف کتاب
۳۱	مقدمه نویسنده کتاب
	باب (الف)
۳۷	تفاوت میان ابتداء - إختراء
۳۸	تفاوت میان إرادة - مشیت
۴۵	تفاوت میان إبلاء - إبتلاء
۴۵	تفاوت میان إبدال - تبدیل
۴۷	تفاوت میان إبن - وکد
۴۷	تفاوت میان إلهام - وَحی
۴۹	تفاوت میان أَمَل - طَمَع
۵۰	تفاوت میان إسلام - ایمان
۵۳	تفاوت میان أَجَل - عُمَر
۵۵	تفاوت میان إنابه - تَوْبَه
۵۵	تفاوت میان إصعاد - صُعُود

- ٥٦..... تفاوت میان إسقاء - سَقَى
- ٥٧..... تفاوت میان إستِكْبَار - تَكَبَّر
- ٥٧..... تفاوت میان أَبَدَى - أَزَلَى
- ٥٧..... تفاوت میان إمداد - مَدَّ
- ٥٨..... تفاوت میان إستماع - سَمَاع
- ٥٩..... تفاوت میان إخطاء - خَطَأ
- ٦٠..... تفاوت میان إملاء - إسدِإِج
- ٦١..... تفاوت میان إختصار - إتصار
- ٦١..... تفاوت میان إثم - عُذْوَان
- ٦١..... تفاوت میان إستطاعت - قُدْرَت
- ٦٢..... تفاوت میان إستجابت - إجابت
- ٦٣..... تفاوت میان إبلاغ - أَدَاء
- ٦٤..... تفاوت میان إرادة - شَهْوَت
- ٦٤..... تفاوت میان إسائت - نَقَمَت
- ٦٥..... تفاوت میان إتمام - إكمال
- ٦٦..... تفاوت میان إسراف - تَبْذِير
- ٦٧..... تفاوت میان إختلاس - استلاب
- ٦٧..... تفاوت میان آل - ذُرِّيَّه
- ٦٧..... تفاوت میان إجتماع - لَقَاء

۶۸	تفاوت میان أَحَقَّ - أَصْلَحَ
۶۹	تفاوت میان أَمْر - دُعَا
۶۹	تفاوت میان إِبْجَاب - طَاعَت
۷۰	تفاوت میان إِنْظَار - تَأْخِير
۷۰	تفاوت میان اِنْتَظَار - تَرْجَى
۷۱	تفاوت میان أَوْب - رُجُوع
۷۱	تفاوت میان إِمَامَت - خِلَافَت
۷۱	تفاوت میان إِبَاء - إِمْتِنَاع
۷۲	تفاوت میان أَوْحَد - وَاحِد - مُتَوَحِّد
۷۴	تفاوت میان أَعْرَابِي - عَرَبِي
۷۴	تفاوت میان أَعْجَمِي - عَجَمِي
۷۵	تفاوت میان أَنْعَام - نَعَم
۷۵	تفاوت میان إِذْن - إِجَازَه
۷۶	تفاوت میان إِقْرَار - إِعْتِرَاف
۷۷	تفاوت میان أَوَان - وَقْتُ
۷۷	تفاوت میان إِسْتِطَاعَت - قُدْرَت
۷۸	تفاوت میان إِنْذَار - إِعْلَام
۷۹	تفاوت میان إِخْتِصَار - حَذْف
۸۰	تفاوت میان إِنْزَال - تَنْزِيل

- تفاوت میان آنیہ - ظَرْف ۸۱
- تفاوت میان إعلام - اخبار ۸۱
- تفاوت میان إنجاء - تَنْجِيہ ۸۲
- تفاوت میان إعلام - تَعَلُّم ۸۳
- تفاوت میان أجر - ثواب ۸۳
- تفاوت میان ایلام - عذاب ۸۴
- تفاوت میان أب - والد ۸۵
- تفاوت میان إيتاء - إعطاء ۸۵
- تفاوت میان إفتراء - نَذْب - بُهتان ۸۶
- تفاوت میان إضطرار - إنجاء ۸۷
- باب (ب)
- تفاوت میان بَثّ - حُزَن ۸۹
- تفاوت میان باطل - فاسِد ۹۰
- تفاوت میان بشارت - خَبَر ۹۰
- تفاوت میان بَذَل - هِبَة ۹۲
- تفاوت میان بُخَل - شَح ۹۳
- تفاوت میان بَدَل - ثَمَن - عِوَض ۹۵
- تفاوت میان بَدَن - جَسَد ۹۵
- تفاوت میان برّ - خَيْر ۹۶

۹۶.....	تفاوت میان بیان - بُرهان - سُلطان
۹۶.....	تفاوت میان بَذَر - بَزَر
۹۷.....	تفاوت میان بُزاق - ریق
۹۷.....	تفاوت میان بَضْع - نَیْف
۹۷.....	تفاوت میان بُرهان - دَلیل
۹۸.....	تفاوت میان بَخیل - لثیم
۹۸.....	تفاوت میان بَیْتُوْتَه - نَوْم
۹۹.....	تفاوت میان بَرکات - زیادت
۱۰۰.....	تفاوت میان بَدیع - بُدیع
۱۰۰.....	تفاوت میان بَأساء - ضَرأ
	باب (ت)
۱۰۱.....	تفاوت میان تَأْسُف - تَلَهُّف
۱۰۲.....	تفاوت میان تَمَنی - شَهْوَت
۱۰۲.....	تفاوت میان تَسبیح - تقدیس
۱۰۴.....	تفاوت میان تُقَى - تَقْوَى
۱۰۴.....	تفاوت میان تَحَسُّس - تَجَسُّس
۱۰۵.....	تفاوت میان تَفْرِیق - فَرَق
۱۰۶.....	تفاوت میان تَقسیم - تفریق
۱۰۶.....	تفاوت میان تَعْرِیض - کِنایه

- تفاوت میان تَمَنَّى - مَحَبَّت ۱۰۷
- تفاوت میان تصدیق - تقلید ۱۰۸
- تفاوت میان تفکّر - تَدَبُّر ۱۰۸
- تفاوت میان ترتیب - تألیف - ترکیب - تصنیف ۱۰۸
- تفاوت میان تسلیم - رضا ۱۱۰
- تفاوت میان تتابع - تواتر ۱۱۰
- تفاوت میان تلاوت - قرائت ۱۱۱
- تفاوت میان تقوا - طاعت ۱۱۳
- تفاوت میان تفسیر - تأویل ۱۱۳
- تفاوت میان تَقِیَّه - مُدَاهَنَه ۱۱۸
- تفاوت میان تواضع - خُشُوع ۱۲۰
- باب (ث)
- تفاوت میان ثَمَن - قیمت ۱۲۱
- تفاوت میان ثَرْد - ثَرِید ۱۲۲
- تفاوت میان ثَمِین - مُثَمِّن ۱۲۲
- باب (ج)
- تفاوت میان جُود - سَخَا ۱۲۴
- تفاوت میان جُرْم - ذَنْب ۱۲۴
- تفاوت میان جَبَّار - قَهَّار ۱۲۵

۱۲۶	تفاوت میان جُلُوس - قُعُود
۱۲۶	تفاوت میان جَنّ - شَیَاطین
۱۲۷	تفاوت میان جِسْر - قَنْطَره
۱۲۷	تفاوت میان جُود - کَرَم
۱۲۸	تفاوت میان جدال - مِراء
۱۲۸	تفاوت میان جدال - حِجاج
۱۳۰	تفاوت میان جِهَاد - غَزَو
۱۳۰	تفاوت میان حَبَّه - جَبین
۱۳۱	تفاوت میان جَلالَت - حَال
۱۳۱	تفاوت میان جَوَارِح - أَعْضاء
۱۳۱	تفاوت میان جُزْء - سَهْم
۱۳۲	تفاوت میان جَبْت - طاعوت
	باب (ح)
۱۳۳	تفاوت میان حَقّ - صِدَق
۱۳۴	تفاوت میان حَرْث - زَرْع
۱۳۴	تفاوت میان حَزْم - عَزْم
۱۳۵	تفاوت میان حیلَه - مَکَر
۱۳۵	تفاوت میان حِسبان - رَعْم
۱۳۶	تفاوت میان حَوْل - قُوّه

۱۳۶	تفاوت میان حَشْر - نَشْر
۱۳۷	تفاوت میان حَلال - طَبِّب
۱۳۸	تفاوت میان حَلال - مُباح
۱۳۸	تفاوت میان حَنان - مَنان
۱۳۹	تفاوت میان حِرْص - طَمَع
۱۳۹	تفاوت میان حاذِر - حَذِر
۱۳۹	تفاوت میان حَثّ - حَضّ
۱۴۰	تفاوت میان مال - شَأْن
۱۴۰	تفاوت میان حَبور - سُور
۱۴۱	تفاوت میان حَصْر - صَبْر
۱۴۱	تفاوت میان حَدَث - حَبَث
۱۴۱	تفاوت میان حِیاکَت - نَساجَت
۱۴۲	تفاوت میان حُلْم - رُویا
۱۴۲	تفاوت میان حَمْد - شُکْر - مَدْح

باب (خ)

۱۴۵	تفاوت میان خَوْف - خَشِیْت
۱۴۶	تفاوت میان خَوْف - رَهَبَت
۱۴۷	تفاوت میان خَبَر - نَبَأ
۱۴۸	تفاوت میان خُلُود - دَوام

۱۴۸	تفاوت میان خَبِیْت - یَأْس
۱۴۸	تفاوت میان خَطَا - ذَنْب
۱۴۹	تفاوت میان خُضُوْع - خُشُوْع
۱۵۰	تفاوت میان خیانت - سِرْقَت
۱۵۱	تفاوت میان خُلْف - کِذْب
۱۵۲	تفاوت میان خَوْف - فَرَع
۱۵۳	تفاوت میان خُسُوْف - کُسُوْف
	باب (د)
۱۵۴	تفاوت میان دین - مِلَّت
۱۵۶	تفاوت میان دَهر - زَمَان
۱۵۷	تفاوت میان دُعَاء - نَدَاء
۱۵۸	تفاوت میان دَیْن - قَرْض
	باب (ذ)
۱۵۹	تفاوت میان ذَلِیل - ذَلُول
۱۵۹	تفاوت میان ذَبَح - ذَبِیح
	باب (ر)
۱۶۰	تفاوت میان رَسُوْل - نَبِی
۱۶۲	تفاوت میان رَأْفَت - رَحْمَت
۱۶۲	تفاوت میان رِضَا - مَحَبَّت

- تفاوت میان رُوئیت - نَظَر ۱۶۳
- تفاوت میان ردّ - دَفْع ۱۶۳
- تفاوت میان رَفَعَت - عَلُوّ ۱۶۴
- تفاوت میان رَئِب - شَكّ ۱۶۵
- تفاوت میان رَحْمَان - رَحِيم ۱۶۶
- تفاوت میان رِضا - رِضْوَان ۱۶۸
- تفاوت میان رُجُوع - عَوْد ۱۶۸
- باب (ز)
- تفاوت میان رُكَاب - رُكْبَان ۱۷۰
- تفاوت میان زنا - وَطْئ ۱۷۰
- تفاوت میان زَرْع - شَجَر - نَبَات ۱۷۱
- تفاوت میان زُكَام - نَزْلَه ۱۷۱
- باب (س)
- تفاوت میان سَهْو - غَفْلَت ۱۷۲
- تفاوت میان سَمِيع - سَامِع ۱۷۲
- تفاوت میان سِنّ - ضِرْس ۱۷۳
- تفاوت میان سُرْعَت - عَجَلَه ۱۷۳
- تفاوت میان سَبِيل - طَرِيق ۱۷۴
- تفاوت میان سلامت - صِحَّت ۱۷۴

۱۷۴	تفاوت میان سِخَر - کِهانت
۱۷۶	تفاوت میان سُخْرِیَه و لُغَب
۱۷۶	تفاوت میان سُخْرِیَه - هَزْء
۱۷۷	تفاوت میان سَبَب - عِلَّت
۱۷۷	تفاوت میان سَنَه - عَام
۱۷۸	تفاوت میان سَکِینَه - وَقَار
۱۷۹	تفاوت میان سَمَاء - فَلَک
۱۸۰	تفاوت میان سِرّ - کِثْمَان
۱۸۱	تفاوت میان سَوَال - طَلَب
	باب (ش)
۱۸۲	تفاوت میان شَکْء - ظَنّ - وَهْم
۱۸۳	تفاوت میان شَاهِد - شَهِید
۱۸۳	تفاوت میان شَکْل - شِبْه
۱۸۴	تفاوت میان شَرْعَه - مَنِهَاج
۱۸۴	تفاوت میان شَرْق - شَجَی
۱۸۵	تفاوت میان شُعُور - عِلْم
۱۸۵	تفاوت میان شَهْوَت - هَوَی
۱۸۶	تفاوت میان شَاکِر - شُکُور

باب (ص)

- ۱۸۷ تفاوت میان صُنْع - فِعْل - عَمَل
- ۱۸۸ تفاوت میان صَنَم - وَثَنَ
- ۱۸۸ تفاوت میان صِدْق - وَفَاء
- ۱۸۹ تفاوت میان صَدَقَه - عَطِيَه
- ۱۸۹ تفاوت میان صَالِح - مُصْلِح
- ۱۹۰ تفاوت میان صِيَام - صَوْم
- ۱۹۱ تفاوت میان صَفَح - عَفُو

باب (ض)

- ۱۹۲ تفاوت میان ضِيَاء - نُور
- ۱۹۴ تفاوت میان ضَلال - غَوَايَت
- ۱۹۴ تفاوت میان ضِدّ - نَقِيض
- ۱۹۵ تفاوت میان ضَرَر - ضِرَار

باب (ط)

- ۱۹۶ تفاوت میان طَاعَت - تَطَوُّع

باب (ظ)

- ۱۹۶ تفاوت میان ظِلّ - فَيْء

باب (ع)

- ۱۹۸ تفاوت میان عَفُو - عَافِيَة - مُعَافَات

۱۹۸	تفاوت میان عَقْل - نَفْس - رُوح
۲۰۲	تفاوت میان عِلْم - مَعْرِفَت
۲۰۴	تفاوت میان عَفْو - مَغْفَرَت
۲۰۵	تفاوت میان عَقْد - عَهْد
۲۰۶	تفاوت میان عِقَاب - عَذَاب
۲۰۶	تفاوت میان عِلْم - یَقِین
۲۰۷	تفاوت میان عَزِیز - کَرِیم
۲۰۷	تفاوت میان عَزَم - فَقْد
۲۰۷	تفاوت میان عِلْم - هِم
۲۰۸	تفاوت میان عُرْف - عَادَت
۲۰۶	تفاوت میان عَرَفَه - عَرَفَات
۲۱۰	تفاوت میان عَظِیم - مُتَعَزِّم
۲۱۰	تفاوت میان عَلِیّ - مُتَعَالِی
۲۱۱	تفاوت میان عِوَجْ - عَوَج
۲۱۲	تفاوت میان عَزَم - هَم
	باب (غ)
۲۱۴	تفاوت میان غَیْظ - غَضَب
۲۱۵	تفاوت میان غَدْر - مَكْر
۲۱۵	تفاوت میان غَم - هَم

- تفاوت میان غَیْث - مَطَر ۲۱۶
- تفاوت میان غَفَلَتْ - نَسِیان ۲۱۶
- تفاوت میان غَنِیمَت - فِیء ۲۱۶
- تفاوت میان غُرُور - وَهْم ۲۱۷
- باب (ف)

- تفاوت میان فَسَاد - قَبیح ۲۱۸
- تفاوت میان فَرَح - مَرَح ۲۱۸
- تفاوت میان فَرَضٌ - حُوب ۲۱۹
- تفاوت میان فَقِیر - مِسْکِین ۲۱۹
- تفاوت میان فُرْقَان - قرآن ۲۲۲
- تفاوت میان فُؤَاد - قَلْب ۲۲۳
- تفاوت میان فَرْد - مُتَفَرِّد ۲۲۴
- باب (ق)

- تفاوت میان قُرْب - قُرْبَتْ - قُرْبَاء - قَرَابَت ۲۲۵
- تفاوت میان قَادِر - قَدِیر ۲۲۵
- تفاوت میان قَضَا - قَدَر ۲۲۶
- تفاوت میان قَدَّ - قَطَّ ۲۲۷
- تفاوت میان قُنُوط - یَأْس ۲۲۷
- تفاوت میان قُدْرَت - قُوَّت ۲۲۸

۲۲۸ تفاوت میان قَوْل - کَلَام

۲۲۹ تفاوت میان قاضی - مُفتی

باب (ک)

۲۳۰ تفاوت میان کافر - مُشْرِک

۲۳۱ تفاوت میان کبیر - کثیر

۲۳۱ تفاوت میان کَسْب - اِکْتِسَاب

۲۳۲ تفاوت میان کُلّ - کُلّی

۲۳۲ تفاوت میان کَلَام - نُطْق

۲۳۳ تفاوت میان کائن - رَاقِی

۲۳۳ تفاوت میان کتاب - باب - فِصْل

۲۳۴ تفاوت میان کریم - مُتَّکَرِّم

۲۳۴ تفاوت میان کبیر - مُتَّکَبِّر

باب (ل)

۲۳۶ تفاوت میان لَمْس - مَسْ

۲۳۷ تفاوت میان لَهْو - لَعِبْ

۲۳۷ تفاوت میان لُمَزَه - هُمَزَه

۲۳۸ تفاوت میان لُغَز - مُعَمَّا

۲۳۹ تفاوت میان لَدَغ - لَسَعْ

باب (م)

- تفاوت میان مُلک - مَلْکُوت ۲۴۰
- تفاوت میان مَرِیء - هَنَیء ۲۴۰
- تفاوت میان مُخَاصَمَه - مُجَادَلَه - مُنَاطَرَه ۲۴۱
- تفاوت میان مُعْذِر - مُعْذِر - مُعْتَذِر ۲۴۱
- تفاوت میان مُقَاصَّه - مُجَازَات ۲۴۲
- تفاوت میان مِتْعَه - مَنَفْعَت ۲۴۲
- تفاوت میان مَعْرُوف - نَصْر ۲۴۲
- تفاوت میان مَذْنِی - وَدْی - مَرْکَبِی ۲۴۳
- تفاوت میان مِثْل - مِثَال ۲۴۳
- تفاوت میان مِیْت - مِیْت ۲۴۴
- تفاوت میان مُهْلَکَت - مُدَارَا ۲۴۵
- تفاوت میان مِثْل - نَد ۲۴۵
- تفاوت میان مِلْک - مَالِک ۲۴۶
- تفاوت میان مَرْجَع - مَصِیر ۲۴۸
- تفاوت میان مِیقات - وَقْتُ ۲۴۹
- تفاوت میان مُسْتَحَب - مَندُوب ۲۴۹
- تفاوت میان مَفْهُوم - مَعْنِی - مَدْلُول ۲۵۰

باب (ن)

تفاوت میان نَعْت - وَصْف ۲۵۱

تفاوت میان نَقْص - نُقْصَان ۲۵۲

باب (و)

تفاوت میان وَعْد - وَعِيد ۲۵۳

تفاوت میان وَیَح - وَیَل ۲۵۳

باب (ه)

تفاوت میان هَبَّ - هَبَّه ۲۵۴

بخش دوّم

اسامی اشیایی که با اختلاف احوال، نامهای آنها نیز متفاوت می شود ۲۵۶

نامهای خرده ریزه اشیاء ۲۵۷

تقسیم بندی صفاتی که برای پُر بودن موصوف به کار می روند ۲۵۷

تقسیم بندی صفاتی که بر خالی بودن موصوف دلالت دارند ۲۵۷

نداشتن سلاح و لباس ۲۵۸

نداشتن چیزهای مخصوص ۲۵۸

تقسیم بندی وسعتها ۲۵۸

آنچه از حیوانات خارج می شود ۲۵۸

تقسیم بندی تخم ها ۲۵۹

انواع کشتن ۲۵۹

حرکات غیر ارادی اعضای بدن انسان ۲۵۹

- کلمات مربوط به اشارات ۲۵۹
- انواع بافتن ۲۶۰
- انواع صداها ۲۶۰
- کلمات مربوط به بریدن چیزهای مختلف ۲۶۰
- کلمات مربوط به خروج آب از مکان‌های خاص خودش ۲۶۱
- اسامی مکان زندگی انواع حیوانات ۲۶۱
- انواع رنگ سرخ ۲۶۱
- انواع نهرها ۲۶۲
- انواع خانه‌های عرب ۲۶۲
- حیوانات و چیزهایی که گنجه‌های مخصوص انسان را بدانها داده‌اند ۲۶۲
- اسامی بچه حیوانات ۲۶۳
- کلماتی که مثنی به کار می‌روند ۲۶۴
- کلماتی که دوتایی و در کنار هم به کار می‌روند ۲۶۵
- قسمت‌های مختلف اعضای بدن انسان ۲۶۷
- کلماتی که معانی متضاد دارند ۲۶۸
- کلماتی که با تغییر حرکاتشان، معانی مختلفی می‌یابند ۲۸۰
- مؤنثهای سماعی در قصیده ابن حاجب ۲۸۷
- جملاتی که اسامی در آنها بدون داشتن علامت تأنیث، مؤنث شمرده می‌شوند ۲۹۱
- مواردی که مؤنث و مذکر در آنها مساوی می‌آید ۲۹۳

۲۹۶	مواردی که تاء تأنیث برای مذکر می‌آید
۲۹۶	حکم اسامی عدد در مذکر و مؤنث بودن
۲۹۹	شمه‌ای از احکام گاهشماری
۳۰۱	غالب بودن مذکر
۳۰۴	موارد وجوب علامت تأنیث
۳۰۸	ألف وصل در هفت مورد در اوّل کلمه (این) نوشته می‌شود
۳۰۹	ذکر افعالی که به واو و یاء ختم می‌شوند
۳۱۷	مواضع کاربرد ادوات استفهام
۳۱۹	معانی غیر حقیقی بمنز استفهام
۳۲۲	معانی صیغه امر
۳۲۵	معانی صیغه نهی
۳۲۷	تفسیر برخی از امثال رایج در کلام عرب و بیان اصل و ریشه‌ی آنها
۳۴۵	امثالی که در میان اعراب شایع است
۳۵۲	امثال عامّه و جدید
۳۵۴	امثال و حکم منظوم
۳۶۴	چیستان در تعریف شمشیر
۳۷۳	سرانجام ثروت حرام
۳۷۷	نامه‌ای در سوگ عابد کاشی
۳۸۰	نوشته‌ای در مطابقت پیش نویس عهدنامه
۳۸۱	اندرز نامه

چيستانی به اسم (ياقوت)	۳۸۱
امثال و حکم	۳۸۲
کلمات قصاری که به عنوان مثل به کار می‌روند	۳۸۴
دست نوشته‌هایی از نویسنده	۳۸۶
رساله شمشیریه	۳۸۶
سخنرانی برای تشویق مردم به جهاد	۳۸۸
خطبه نماز جمعه: خطبه اول؛ سفارش به خداترسی و کمالات اخلاقی	۳۹۳
خطبه دوم؛ سفارش به توبه	۳۹۶
خطبه‌ای در مرگ یکی از حاکمان برای توجه به قیامت	۳۹۹
خطبه‌ای برای روز عاشورا	۴۰۱
(منظومه‌ی اندوه) در شکایت از روزگار	۴۰۵
نوشته‌ای در ستایش امامان دوازده گانه علیهم‌السلام برگرفته از آیه‌ی نور	۴۱۲
فهرست آیات	۴۱۵
فهرست احادیث	۴۳۰
فهرست اشعار	۴۳۲
فهرست اعلام	۴۴۷
واژگان راهنما	۴۴۹